

"Источне" инвестиције у Србији - и по чему се Емирати разликују од осталих?

Пише: СМГ

четвртак, 22 април 2021 20:03

У Републици Србији у последњих неколико година примећен је повећан број страних инвестиција које долазе из земаља са Истока, ту се могу нарочито издвојити Кина, Турска и Уједињени Арапски Емирати.

Наиме, иако се Србија налази на путу ка Европској Унији и спољнотрговинску размену у највећој мери врши са државама чланица ЕУ и суседима са Балкана, инвестиције из ове три државе много су више промовисане од стране владајућих структура и њихових медија у Србији него што је то случај за инвестицијама из Европске Уније. Такође, приметно је да су представници државе нарочиту пажњу и време уложили управо да би се ове инвестиције реализовале. Све то је пратила несумњива политичка подршка са врха и директни контакти Владе Србије са политичким представницима ових држава.

Међутим анализирањем економских односа и начина на које су се ове инвестиције и

"Источне" инвестиције у Србији - и по чему се Емирати разликују од осталих?

Пише: СМГ

четвртак, 22 април 2021 20:03

послови договорили нарочито пажњу привлаче послови које је Република Србија закључила са Уједињеним Арапским Емиратима (УЕА).

Објашњење зашто је то тако може врло брзо да се добије када се погледа структура ових инвестиција и када се упореди са инвестицијама из друге две државе.

Кина као друга тренутно економска сила на свету уложила је неколико милијарди евра у Србију кроз различите пројекте и куповином великих државних фабрика. Овде треба споменути пре свега куповину посрнуле Железаре у Смедереву од стране компаније Хестил и куповину Рударско-топионичарског басена Бор коју је преузела компанија Зиђин мајнинг група. На овај начин кинески капитал је сачувао од уништења две велике и пословно лоше стојеће компаније у сектору производње и са њима више од 10.000 радних места.

Поред ових улагања, треба споменути свакако и компанију Схандонг Линглонг Туре у Зрењанину која гради фабрику гума вредну скоро милијарду долара. Кинези такође граде у термоелектрани Костолац нови блок Б3 снаге 350 мегавата, што је највећа инвестиција у домаћем енергетском сектору и прво велико енергетско постројење које се гради у Србији после скоро три деценије. Укупна вредност друге фазе пројекта модернизације ТЕ „Костолац Б” је 715,6 милиона долара, од чега су улагања у изградњу новог блока Б3 снаге 350 MW – 613 милиона долара. Кинеске инвестиције у Србији са актуелним и најављеним пројектима требало би да достигну 10 милијарди долара, а велики део биће реализован у оквиру глобалне кинеске иницијативе „Појас и пут”.

Што се тиче Турске повећање инвестиција из ове земље у Србију бележи се од 2015. године. Турске компаније су преузеле 19 пројеката у Србији до сада, са вредношћу од 395,7 милиона долара, а 17 од тих 19 пројеката је почело након 2018, објавила је Турска амбасада у Београду. Данас је број турских компанија у Србији већи од 800 и запошљавају око 10.000 људи у Србији. Србија и Турска од 2010. године имају и Споразум о слободној трговини, што је робну размену повећало четири и по пута. Турска је у Србији највише улагала у аутомобилску, текстилну и прехранбену индустрију. Њена фирма ТАСУАПИ је ангажована за изградњу ауто-пута Београд – Сарајево као и Сремска Рача – Кузмин. Камен темељац за ауто-пут постављен је током посете председника Турске Реџепа Тајипа Ердогана Србији док на тзв. Моравском коридору, односно аутопуту Појате – Прељина, такође учествује турска компанија Енка која је у конзорцијуму са америчким Бехтелом. Овај коридор је од стратешког интереса за Републику Србију.

"Источне" инвестиције у Србији - и по чему се Емирати разликују од осталих?

Пише: СМГ

четвртак, 22 април 2021 20:03

Као што се може видети кинеске и турске у компаније раде значајне пројекте које су од велике важности за Републику Србију и запошљавају велики број људи. Улагања су претежно у производну делатност што је од великог значаја јер се ствара додатна вредност. Услови под којима су послови склопљени и актери су јавно доступни и транспарентни.

За инвестиције из Уједињених Арапских Емирата то се већ не може тврдити. Наиме, од када је потписан међудржавни споразум између Србије и УАЕ 2013. године, пословни пројекти те земље у Србији прате различите контроверзе и афере. То и није изненађење с обзиром да је у том споразуму наведено да уговори, споразуми и пројекти са УАЕ не подлежу процедурама јавне набавке и тендера или другим процедурама које су дефинисане националним прописима Републике Србије.

"Источне" инвестиције у Србији - и по чему се Емирати разликују од осталих?

Пише: СМГ

четвртак, 22 април 2021 20:03

Послови који су изазвали највише пажње и контроверзи јесу изградња луксузног насеља Београд на води, куповина 49 посто националног превозника од стране Етихада и улагања у пољопривреду које су донеле две компаније Ал Дахра и Ал Равафед. Сви ови пројекти су у великом делу стручне јавности оцењени као штетни у којима су држава Србија и и њени грађани на губитку

Послови који су изазвали највише пажње и контроверзи јесу изградња луксузног насеља Београд на води, куповина 49 посто националног превозника од стране Етихада и улагања у пољопривреду које су донеле две компаније Ал Дахра и Ал Равафед. Сви ови пројекти су у великом делу стручне јавности оцењени као штетни у којима су држава Србија и и њени грађани на губитку. Једна од најпознатијих афера које прате ове пројекте јесте случај Савамале 2016. године када су на нелегалан начин срушени објекти због грађевинског подухвата „Београд на води“ што је довело до великог револта грађана Београда и вишедневних протеста против власти. Ер Србија, национална авиокомпанија која је створена након доласка Етихада, врло бзо је пала у финансијске тешкоће а ове губитке покривала је држава кроз субвенције из буџета. Што се тиче пољопривреде, компанијама из Емирата је дата најквалитетнија војвођанска земља по далеко нижој цени од оне коју плаћају ратари у Бачкој. До пре пар година државне оранице ратари у овом делу Војводине плаћали су 400 или 450 евра по хектару, међутим ове арапске компаније плаћају упола мање.

Након тога, Ал Дахра се појављује поново 2018, као купац ПКБ-а. Иако су овај комбинат обилазили су и други купци, а конкретну понуду дали одређени домаћи бизнисмени, услови које је држава прописала били су недокучиви за ове потенцијалне купце – требало је, наиме, да су самостално или на консолидованом нивоу остварили приход од најмање 400 милиона евра у последњој пословној години, што је далеко од могућности домаћих компанија.

"Источне" инвестиције у Србији - и по чему се Емирати разликују од осталих?

Пише: СМГ

четвртак, 22 април 2021 20:03

